

Zorg en verzekering 2015

De markt voor ziektekostenverzekeringen in cijfers

Dit rapport geeft een overzicht van de verzekeraars die actief zijn met het aanbieden van basis- en aanvullende zorgverzekeringen in Nederland.

De informatie is gebaseerd op de verslagstaten die alle verzekeringsmaatschappijen jaarlijks moeten inleveren bij De Nederlandsche Bank.

Op basis van deze cijfers zijn verzekeraars gerangschikt naar premie-inkomen. Per deelbranche worden daarnaast de resultaten op een rij gezet. Aanvullend is gebruikgemaakt van informatie uit jaarverslagen van verzekeraars en van het Zorginstituut Nederland.

Resultaat zorgverzekeraars halveert in 2015

De zorgverzekeraars boeken in 2015 een toename van de premieomzet, maar kampen tegelijkertijd met een groeiende schadelast, waardoor het brutoresultaat halveert. Grootmachten Achmea en VGZ zien hun marktaandeel verkleinen ten gunste van CZ.

Zilveren Kruis is in 2015 CZ ruim voorbijgestreefd als grootste zorgverzekeringslabel van Nederland. Dat is te danken aan het opslokken van Achmea-zuster Agis, die onder eigen label alleen nog aanvullende zorgverzekeringen administreert. In de top 10 verandert verder weinig: iedereen schuift een plek op door het wegvallen van Agis. DSW stoomt op naar de tiende plaats en hijgt nu in de nek van Zorg & Zekerheid, die zich op de markt voor ziektekostenpolissen na de vier grote concerns 'best of the rest' mag noemen.

Fondsbijdragen

Naast de premies die verzekerden rechtstreeks betalen, bestaan de inkomsten van de ziektekostenverzekeraars uit bijdragen van het Zorginstituut Nederland. Dat zijn uitkeringen uit het Zorgverzekeringsfonds Zorgverzekeringswet; in totaal is de zogeheten vereveningsbijdrage voor 2015 vastgesteld op € 22.293 mln. Die moeten de lasten dekken die zorgverzekeraars hebben als gevolg van de acceptatieplicht. De definitieve bijdrage over 2015 wordt pas in 2018 vastgesteld.

Kosten

Beheersing van de zorgkosten staat al jaren op de agenda, maar dat is er in 2015 wat betreft de Zorgverzekeringswet niet van gekomen. Dat is vooral te wijten aan de overheveling van kosten uit de voormalige AWBZ (per 1 januari 2015 Wlz geheten) naar de basisverzekering. Zo zijn verpleging aan huis en (deels) langdurige geestelijke gezondheidszorg overgeheveld.

In 2015 is uit hoofde van de Zorgverzekeringswet voor € 40,2 (37,2) mld aan kosten gemaakt, zo blijkt uit cijfers van het Zorginstituut. Het grootste deel daarvan betreft specialistische zorg (€ 20,6 mld, tegen € 20,9 mld in 2014). Farmaceutische hulp kostte € 4,5 (4,3) mld, terwijl de geestelijke gezondheidszorg, verpleging en huisartsenzorg elk een kostenpost van ruim € 3 mld vormden. Met name de huisartskosten zijn toegenomen: in 2014 lag het totaalbedrag nog een half miljard lager. De AWBZ-opvolger Wlz was goed voor nog eens € 17,3 (24,5) mld.

Het Zorginstituut heeft ook uitgerekend wat de kosten zijn per verzekerde: gemiddeld jaarlijks € 2.384 (2.213). Ruim de helft gaat op aan medisch specialistische zorg (€ 1.223).

Resultaten basispolis

Voor herverzekering noteren de verzekeraars uit de basispolis een schaderatio van 96,4%. Inclusief bedrijfskosten bedragen de kosten 99,4% van de verdiende premies. Daarmee zijn de resultaten verslechterd: in 2014 stonden die ratio's nog op 94,8% respectievelijk 97,9%. ASR en Eno komen allebei uit op een combined ratio van 101,3%.

Menzis boekt inclusief de labels Anderzorg en Azivo een ratio van 101,2%. Voor alle labels tezamen meldt Menzis een premieomzet van € 5,1 mld, waarvan € 3,1 mld afkomstig is van het Zorginstituut. Na aftrek van alle kosten, waaronder ruim € 5 mld aan zorgkosten, resteert een negatief resultaat van € 79 mln: op elke basispolis legt Menzis € 46 toe. Doordat de zorgkosten uit eerdere jaren € 117 mln lager uitpakten en door een vrijval van de premievoorzieningen van € 208 mln houdt Menzis op de basispolis alsnog een positief resultaat van € 254 mln over.

Bij Achmea (56% van de totale omzet komt van het Zorginstituut) zien de cijfers er positiever uit: voor herverzekering komt de combined ratio van het concern uit op 98,7%. Wel moet het veruit grootste label Zilveren Kruis (bijna 3,5 miljoen verzekerden) oppassen: de combined ratio zit met 99,7% in de gevarenzone.

Achmea houdt – zonder rekening te houden met vrijval van voorzieningen - over 2015 zo'n € 26 mln over aan de basiszorgverzekering. Die vrijval van voorzieningen is branchebreed fors teruggelopen. Dat komt vooral doordat voor eerdere schadejaren minder beroep is gedaan op de voorzieningenpot.

Bij CZ, dat € 4,9 mld ontvangt als vereveningsbijdrage, is de combined ratio ook tot boven de 100 gestegen: 100,5%. Het technisch resultaat uit de basisverzekeringsactiviteiten is dan ook gedaald tot € -30 (+142) mln.

VGZ incasseert € 5.636 mln aan vereveningsbijdragen. Na schade en kosten houdt het zorgbedrijf, dat ook de verzekeringen verzorgt voor de labels Univé, IZA, IZZ en UMC, € 34,5 mln over aan de basispolis.

Resultaat aanvullende verzekeringen

Achmea lijkt met een combined ratio van 96,4% in aanvullende verzekeringen redelijk op koers, maar dat is wel een stijging ten opzichte van 2014, toen de ratio nog op 93,0% lag. Dat komt volgens het concern doordat er in dat jaar een hogere vrijval van voorzieningen was door lagere zorgkosten. Agis scoort goed met 65,2%, maar De Friesland (101,2%) en Achmea Zorg (103,4%) boeken brutoverlies op de aanvullende zorgpolis. Achmea Zorg is de entiteit waar de aanvullende polissen van alle andere Achmea-labels zijn ondergebracht.

Vreemde eenden

In de markt voor ziektekostenverzekeringen zijn nog twee partijen actief die zich voornamelijk met andere branches bezighouden: Bovemij en Anker. Bij Bovemij bestaat de omzet voor € 8,4 mln uit aanvullende ziektekostenpremies; Anker boekt € 3,5 mln uit aanvullende polissen. Omgekeerd is De Friesland de enige zorgverzekeraar die nog inkomsten uit andersoortige verzekeringen haalt (aov's) maar de omvang ervan is klein: € 801.000.

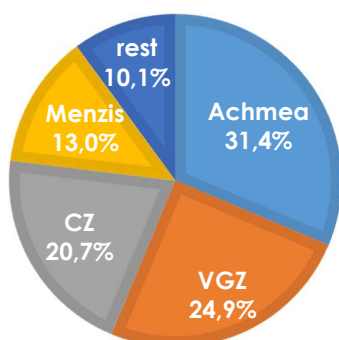
Concerns

De vier grote zorgconcerns hebben samen 90% van de markt in handen. Achmea blijft de grootste, al neemt het marktaandeel net als bij nummer 2 VGZ iets af. CZ groeit met ruim een half miljard, gesteund door de toenemende populariteit van de labels Delta Lloyd en Ohra.

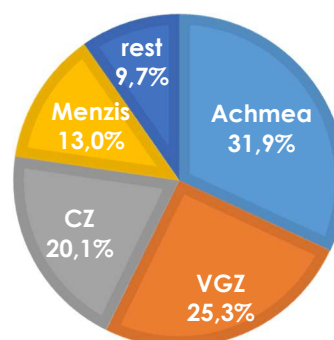
Brutopremie ziektekostenverzekeraars

			2015	2014	verschil
1	3	Zilveren Kruis Achmea	8.888.938	5.732.923	55,1%
2	1	CZ	6.814.469	6.453.078	5,6%
3	2	VGZ	5.839.266	5.737.502	1,8%
4	4	Menzis	4.916.603	4.705.996	4,5%
5	6	Univé	1.944.892	1.895.927	2,6%
6	7	IZA	1.590.709	1.549.699	2,6%
7	8	Ohra	1.432.742	1.387.518	3,3%
8	9	De Friesland	1.407.673	1.262.950	11,5%
9	10	Zorg en Zekerheid	1.103.729	1.020.700	8,1%
10	13	DSW	1.064.916	951.661	11,9%
11	12	ONVZ	1.051.163	987.286	6,5%
12	11	IZZ	1.001.975	1.003.387	-0,1%
13	14	Achmea Zorg	944.378	921.275	2,5%
14	15	Avéro Achmea	821.040	873.954	-6,1%
15	17	FBTO	642.085	522.539	22,9%
16	18	Delta Lloyd	633.962	481.363	31,7%
17	16	ASR	580.060	602.966	-3,8%
18	19	Interpolis	422.981	405.059	4,4%
19	22	Eno	360.593	294.854	22,3%
20	20	Anderzorg	339.362	352.872	-3,8%
21	21	Azivo	331.634	329.968	0,5%
22	5	Agis	228.298	3.404.285	-93,3%
23	23	UMC	208.483	206.273	1,1%
24	24	Stad Holland	155.024	164.422	-5,7%
25	25	VGZ Cares	135.230	121.612	11,2%
26	26	OZF	132.706	117.445	13,0%
27	27	Bovemij	8.355	5.345	56,3%
28	28	Anker	3.543	2.691	31,7%
29	29	AZVZ	0	4	
		Totaal	43.004.809	41.495.554	3,6%
		(bedragen in € 1.000)			

**MARKTAANDELEN
ZIEKTEKOSTEN 2015**

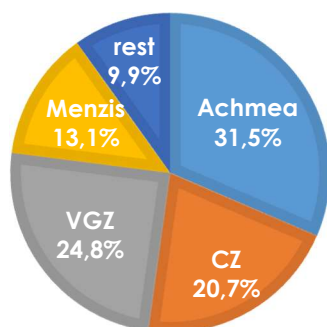
**MARKTAANDELEN
ZIEKTEKOSTEN 2014**

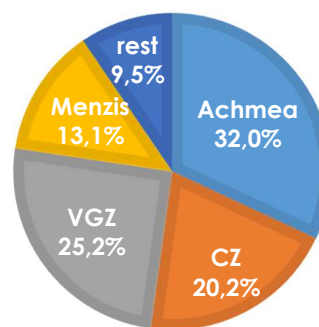
Brutopremie basisverzekering

			2015	2014	verschil
1	2	Zilveren Kruis Achmea	8.888.938	5.732.923	55,1%
2	1	CZ	6.191.002	5.858.604	5,7%
3	3	VGZ	5.282.521	5.159.030	2,4%
4	4	Menzis	4.393.297	4.206.397	4,4%
5	6	Univé	1.786.664	1.713.209	4,3%
6	7	IZA	1.409.941	1.366.153	3,2%
7	8	Ohra	1.289.446	1.244.097	3,6%
8	9	De Friesland	1.286.878	1.139.357	12,9%
9	10	Zorg en Zekerheid	999.800	920.910	8,6%
10	12	DSW	943.333	844.497	11,7%
11	14	ONVZ	873.451	815.564	7,1%
12	13	IZZ	832.841	834.750	-0,2%
13	11	Avéro Achmea	821.040	873.954	-6,1%
14	16	FBTO	642.085	522.539	22,9%
15	17	Delta Lloyd	545.457	409.047	33,3%
16	15	ASR	508.350	525.188	-3,2%
17	18	Interpolis	422.981	405.059	4,4%
18	19	Anderzorg	339.362	352.872	-3,8%
19	21	Eno	332.232	268.612	23,7%
20	20	Azivo	331.634	329.968	0,5%
21	22	UMC	180.554	179.889	0,4%
22	23	Stad Holland	155.024	164.422	-5,7%
23	24	VGZ Cares	118.568	105.540	12,3%
24	25	OZF	116.580	102.084	14,2%
	5	Agis		3.106.552	
	26	AZVZ		4	
		Totaal	38.691.979	37.181.221	4,1%
		(bedragen in € 1.000)			

**MARKTAANDELEN
BASISVERZEKERING 2015**

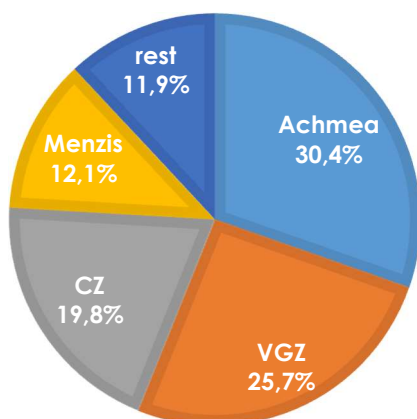
**MARKTAANDELEN
BASISVERZEKERING 2014**

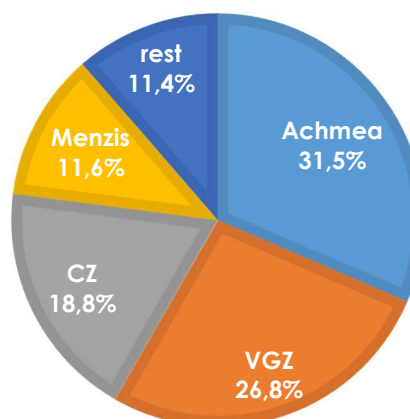
Brutopremie aanvullende zorgverzekering

			2015	2014	verschil
1	1	Achmea	944.378	921.275	2,5%
2	2	CZ	623.467	594.474	4,9%
3	3	VGZ	556.745	578.472	-3,8%
4	4	Menzis	523.306	499.599	4,7%
5	5	Agis	228.298	297.733	-23,3%
6	6	IZA	180.768	183.546	-1,5%
7	8	ONVZ	177.712	171.722	3,5%
8	9	IZZ	169.134	168.637	0,3%
9	7	Univé	158.228	182.718	-13,4%
10	10	Ohra	143.296	143.421	-0,1%
11	12	DSW	121.583	107.164	13,5%
12	11	De Friesland	120.795	123.593	-2,3%
13	13	Zorg en Zekerheid	103.929	99.790	4,1%
14	15	Delta Lloyd	88.505	72.316	22,4%
15	14	ASR	71.710	77.778	-7,8%
16	17	Eno	28.361	26.242	8,1%
17	16	UMC	27.929	26.384	5,9%
18	18	VGZ Cares	16.662	16.072	3,7%
19	19	OZF	16.126	15.361	5,0%
20	20	Bovemij	8.355	5.345	56,3%
21	21	Anker	3.543	2.691	31,7%
		Totaal	4.312.830	4.314.333	0,0%
		(bedragen in € 1.000)			

MARKTAANDELEN AANVULLENDE VERZEKERING 2015

MARKTAANDELEN AANVULLENDE VERZEKERING 2014

Resultaten ziektekostenverzekeraars

	2015	2014	verschil
Brutopremieomzet	43.004.809	41.495.554	3,6%
Verdiende brutopremies	42.475.943	40.631.878	4,5%
Geboekte brutoschade	40.890.937	39.942.166	2,4%
Saldo wijziging schadevoorzieningen	-390.173	-1.719.633	-77,3%
Schadelast voor herverzekering	40.500.764	38.222.533	6,0%
Bedrijfskosten	1.622.251	1.650.087	-1,7%
Bruto schaderatio	95,3%	94,1%	
Bruto combined ratio	99,2%	98,1%	
Brutoresultaat voor herverzekering	352.928	759.258	-53,5%

Resultaten basisverzekering

	2015	2014	verschil
Brutopremieomzet	38.691.979	37.181.221	4,1%
Verdiende brutopremies	38.114.511	36.365.490	4,8%
Geboekte brutoschade	37.081.442	36.067.371	2,8%
Saldo wijziging schadevoorzieningen	-335.749	-1.603.325	-79,1%
Schadelast voor herverzekering	36.745.693	34.464.046	6,6%
Bedrijfskosten	1.139.137	1.135.075	0,4%
Bruto schaderatio	96,4%	94,8%	
Bruto combined ratio	99,4%	97,9%	
Brutoresultaat voor herverzekering	229.681	766.369	-70,0%

Resultaten aanvullende verzekering

	2015	2014	verschil
Brutopremieomzet	4.312.830	4.314.333	0,0%
Verdiende brutopremies	4.361.432	4.266.388	2,2%
Geboekte brutoschade	3.809.495	3.874.795	-1,7%
Saldo wijziging schadevoorzieningen	-54.424	-116.308	-53,2%
Schadelast voor herverzekering	3.755.071	3.758.487	-0,1%
Bedrijfskosten	483.114	515.012	-6,2%
Bruto schaderatio	86,1%	88,1%	
Bruto combined ratio	97,2%	100,2%	
Brutoresultaat voor herverzekering	123.247	-7.111	

Bron: De Nederlandsche Bank

Bewerking, samenstelling en tekst: Texti Communicatie

www.texti.nl